

åskådarna, i en teatersalong, midt framför scenen, ofvanför parterren och nedanför logeraderna, vanligast så inrättad, att bänkarne höja sig öfver hvarandra. [Amphitheater.]

AMFITEATRALISK, a. 2. Som är byggd eller visar sig i form af en amfiteater. [Amphith---.]

AMIANT, -- ämnt, m. 3. En art asbest, gröntaktigt hvit, hård, fin, med perlemorglans, oförbrännelig, ogenomskinlig, lätt och delbar i fina trådar, så mjuka, att de kunna förarbetas till väfnader. Äfv. Berglin.

AMIKAL, -- ál, a. 2. Vänskaplig, förtrolig. [-- cal.]

AMIRAL, -- rál, m. 3. 1) Högste befälhafvare öfver en flotta eller eskader. — 2) Ett snäckslägte. — Ss. *A-sembele*.

AMIRALINNA, **AMIRALSKA**, f. 1. En amirals fru.

AMIRALITET, ----tét, n. 3. o. 3. Embetsverk, som förvaltar sjöförsvarets angelägenheter.

AMIRALITETS-KOLLEGIUM, ----tets-kållégium, n. 3. sing. Embetsverk, som styrde flottans ekonomiska angelägenheter. Kallas nu: Förvaltningen af Sjöärenderna.

AMIRALITETS-RÄTT, ----tets-rätt, m. 3. Amiralitet, i egenskap af domstol.

AMIRALSFLAGG, A—GGA, -- rál-, f. 1. Flagg, som endast en amiral har rättighet att föra på sitt skepp.

AMIRALSGALER, --rálsgalár, m. 3. Galer, hvarpå befälhafvande amiralen är om bord.

AMIRALSKAP, --rál-, n. 3. o. 3. En amirals embe eller värdighet.

AMIRALSKLEPP, --rál-, n. 3. Skepp, hvarpå befälhafvande amiralen är om bord.

AMMA, v. a. 1. Uppföda barn vid bröstet, nära det med sin egen mjölk. *Modren a-r sjelf sitt barn. Hon låter en annan qvinna a. sitt barn, emedan hon ej har sund mjölk att a. det med.* — A. upp, se *Uppamma*.

AMMA, f. 1. Kvinna, som med sin mjölk, vid bröstet, uppfoeder en annans barn.

AMMEBARN, **AMBARN**, n. 3. Barn, som näres af en amma.

An m. Skrifves i allmänhet *Ammbarn*, i motsats till den allmänna regeln, att det dubbla m-ljudet tecknas blott med ett m, i slutet af ord och stafvelser.

AMMELÖN, **AMLÖN**, f. 3. Betalning, som gifves för härns ammande. [Ammlö.]

AMMJÖLK, f. 2. sing. En ammas egen mjölk.

AMMONIAK, ---äck, m. 3. (kem.) Flygtigt alkali, utgörande en förening af qväfve och väte. Kaustik A. eller Stinkspiritus är en mättad upplösning af ammoniakgas i vatten, med utomordentligt starkt stickande, retande och qväfvande lukt.

AMMONIAKALISK, a. 2. (kem.) Som håller ammoniak.

AMMONIAKGAS, ---äck-, m. 3. (kem.) Ammoniak i gasform.

AMMONIAKHARTS, ---äck-, n. 3. (farm.) Den i luften hårdnade mjölksaften af vissa örter, som växa i Asien och Afrika.

AMMONIAKSALT, ---äck-, n. 3. (kem.) Salt, uppkommet genom förening af ammoniak med en syra.

AMMONIT, -- it, m. 3. ell. **AMMONSHORN**, ämmånshörn, n. 3. (nat. hist.) Slägte af fossila snäckor, som äro vridna i spiral omkring sin medelpunkt och likna ett gumshorn.

AMMUNITION, ---tschón, f. 3. sing. 1) (egentl.) Krigsförnödenheter. — 2) (i allm.) Förråd

af krut, kulor, patroner o. d., för kanoner och handgevär. — Ss. *A-s-kista*, *-skärta*, *-svagn*, m. fl.

AMMUNITIONSVÄSKA, ---tschóns--, f. 1. Se *Patronkök*.

AMNESTI, ämnäستی, f. 3. Allmän tillgift, som af en regering gifves för statsförbrytelser.

AMOR, âmárr, m. 3. sing. (latin) Kärlekens gud.

AMORINER, m. pl. 3. (poet.) Små kärleksgudar.

AMORTERA, v. a. 1. Genom viss årlig afbetalning utplåna, döda (skulder, lån, o. s. v.) — *Amorterande*, n. 4. o. *Amortering*, f. 2.

AMORTERINGS- eller **AMORTISSEMENTS-KASSA**, ----mängs--, f. 1. Kassa, bestämd för amorteringen af vissa skulder.

AMOVIBEL, --vibl, a. 2. Säges om embetsmän, som kunna afsättas utan dom och ransakning.

AMPEL, ämpl, m. 2. pl. — *plar*. 1) (kyrkok.) Litet hängande fat för olja, salva, o. d. — 2) Hänglampa, liknande det förra. — 3) (blomstersk.) Hängfat för vissa växter.

AMPEL, ämpl, a. 2. Riklig, ymnig, präktig, ståtlig, dräplig, utmärkt.

AMPELIT, ämpeelit, m. 3. Se *Bergtorf*.

AMPELT, ämplt, adv. På ett ampelt sätt. Jfr. *Ampel*, a.

AMPER, -a. 2. 1) Skarp och behagligt stickande till smaken. *Indiansk Krasse, rådisor och rättikor äro ampra.* — 2) (fig.) Bitter, skarp, stickande. *Han var mycket a. i sitt tal. Hon gaf oss några ampra ord.*

AMPERHET, f. 3. Egenskapen att vara amper.

AMPERT, adv. (egentl. o. fig.) Med amper smak; på ett ampert sätt. *Smaka a.* (Fig.) *Tala a.*

AMPHIBIE, **AMPHITHEATER**, se *Amfbie*, *Amfiteater*.

AMPHIBRACHYS, ammfibrakys, m. 3. (pros.) Versfot (---).

AMPHIDSALT, -fid-, n. 3. (kem.) Salt, bildadt genom en syresyras förening med en metalloxid.

AMPHIKTYONER, ammficktyónr, m. 3. pl. (hist.) Greklands äldsta förbundsdomstol, bestående af ombud ifrån dess särskilda stater.

AMPHIMAKER, ammfimackr, m. 3. Versfot (---).

AMPLIFIERA, v. a. 1. Utvidga, vidare utföra.

AMPLIFIKATION, ----tschón, f. 3. 1) Utvidgning. — 2) (ret.) Figur, bestående i hufvudbegreppets utvidgande genom bibegrepp, som försköna det.

AMPLITUD, --úd, f. 3. (astr.) Den båge af horisonten, som upptages emellan en himmelskroppens medelpunkt, vid upp- eller nedgången, och den sanna ost- eller vest-punkten på horisonten. [-- yd.]

AMPULVER, n. 3. Pulver, som gifves ammor, för att befördra mjölkbildningen. [Amm--.]

AMPUTATION, amputattschón, f. 3. Operation, hvarigenom en kroppslig medelst skärande instrumenter borttages.

AMPUTERA, v. a. 1. Medelst skärande verktyg borttaga en lem eller kroppsdel. — *Amputerande*, n. 4.

AMPUTERING, f. 2. Se *Amputation*. — Ss. *Amputerings-apparat*, *-knif*, *-såg*, m. m.

AMSAGA, f. 1. 1) Saga, berättelse, som en amma omtalar för barnet, till att roa det. — 2) (fig.) Fabelaktig, orimlig berättelse. [Amm--.]

AMSKAFFERSKA, f. 1. Kvinna, som emot betalning anskaffar ammor. [Amm--.]